

Consultatie Archiefbesluit

Centric is een ICT-dienstverlener voor de overheid en vanuit die hoedanigheid vaak betrokken bij het ontstaan én toegankelijk houden van informatie. Onze reactie richt zich voornamelijk op de uitvoeringskant, gezien vanuit de ICT-ondersteuning. Onze reactie beperkt zich dan ook tot die artikelen en vragen die wij vanuit onze expertise kunnen overzien.

Het archiefbesluit is in de strekking een goede vernieuwing van het bestaande archiefbesluit, om in lijn te komen met de Archiefwet 2021. Wel staan er enkele artikelen in die onduidelijk zijn in scopebepaling en in uitvoeringsmogelijkheid. Om het voorgestelde archiefbesluit krachtiger te maken, hebben we enkele suggesties voor het aanscherpen van artikelen, zodat er geen ambiguïteit in de implementatie kan zijn.

Een inhoudelijke reactie op de artikelen staat hieronder.

Mochten er nog vragen zijn over deze bijdrage, of wilt u verdere input over onze verwachte impact op informatiesystemen, dan kunt u contact met ons opnemen met Willam van Weelden, Product Manager via willam.van.weelden@centric.eu.

Artikel 2.1

- Het besluit spreekt over redelijke termijnen voor het terugvinden van informatie. Vanuit de Wet open overheid zijn er termijnen gegeven voor het actief publiceren van informatie en termijnen voor het beantwoorden van Woo-verzoeken. In de toelichting staat ook opgenomen dat een 'redelijke termijn' nodig is, omdat elke situatie anders is. Het opnemen van een vertaling van DUTO-eisen voegt onzes inziens geen nieuwe verplichting of eisen toe.
- Lid d vraagt veel van metadata en het koppelen van informatie binnen een verscheidenheid van informatiesystemen. De bewoording is een specifieke interpretatie van de DUTO-eisen waarbij het onduidelijk is hoe in de uitvoering voldoende invulling gegeven kan worden aan dit lid. Bij lid e geldt dezelfde uitvoerbaarheid. Aangezien het documentbegrip uit de archiefwet veel breder is (inclusief data en databases), moet het geheel van alle informatie (vaak opgeslagen in meer dan één systeem) als dusdanig kunnen worden vastgesteld.

In zijn algemeenheid pleiten wij ervoor dat artikel 2.1 wordt vervangen door de eis dat de organisatie maatregelen neemt om een normenkader, zoals DUTO, te implementeren. Dit komt daarmee overeen uit de eis van artikel 2.6 lid 1 van de archiefregeling. Het verwijzen naar een normenkader houdt de mogelijkheid om gewijzigde inzichten via een normenkader te sturen.

Artikel 3.1

- Lid 2 neemt als uitgangspunt dat een selectiebesluit in beginsel gaat over documenten die ontstaan na vaststellen van het selectiebesluit. In de praktijk betekent dit dat er binnen dezelfde informatie-architectuur verschillende selectielijsten van toepassing zijn op informatie. Hierdoor wordt waardering en selectie in de praktijk zeer complex. In de praktijk zien wij bij gemeenten dat verschillende selectielijsten (2020, 2017) van toepassing zijn binnen eenzelfde informatiesysteem. De beheer- en ICT-kosten nemen hierdoor toe. Wij pleiten

ervoor om een selectielijst in beginsel een vervanging te laten zijn van eerdere selectielijsten. Bij een nieuwe selectielijst is alle informatie in de systemen dan helder en eenduidig via één selectielijst te waarden.

- Lid 3 maakt het mogelijk dat een selectiebesluit (gedeeltelijk) betrekking heeft op een eerdere periode. Mogelijk afwijkingen, zeker waar die gedeeltelijk zijn, bemoeilijken de implementatie van selectiebesluiten. We pleiten ervoor om het aantal afwijkingen te beperken en lid 3 te schrappen.

Artikel 3.4

- Lid 1 geeft aan dat een selectielijst moet aansluiten bij de taken van het overheidsorgaan en de inrichting van het informatiebeheer. Een selectielijst moet vanzelfsprekend aansluiten bij de taken en verantwoordelijkheden van een organisatie, anders is de selectielijst niet toe te passen. Daarom is het eerste deel van lid 1 overbodig. Daarnaast is het aansluiten bij de inrichting van het informatiebeheer onduidelijk. Wij pleiten derhalve om lid 1 te schrappen.
- Lid 2 over de Algemene Verordening Gegevensbescherming voegt geen waarde toe. De AVG is vigerende wetgeving en daar moet al rekening mee worden gehouden. Wij adviseren om lid 2 te schrappen.
- Lid 3 schrijft enkele categorieën voor waarbij altijd blijvende bewaring geldt. Daarbij is een beschrijving van cruciale processen en essentiële registraties onduidelijk, wat in de praktijk tot verwarring zal leiden. Zo is bijvoorbeeld het uitbetalen van uitkeringen een cruciaal proces. Maar het lijkt ons niet de bedoeling alle betaalgegevens of uitkeringsspecificaties eeuwigdurend te bewaren. Wij adviseren om deze categorieën duidelijk te definiëren. Dit is ook noodzakelijk omdat bestaande wetten vernietigingstermijnen voor informatie geven die binnen dit lid als 'cruciale processen' kunnen worden bestempeld.

Artikel 3.5 en 3.6

- Bij de eis een deskundige te betrekken is ervaring van ICT in samenhang met overheidsinformatiehuishouding geen eis. Veel informatie wordt verwerkt met ICT-systemen. En het gebruik van ICT is medebepalend voor de relatie tussen burger en overheid. Een goede inschatting van belangen en impact vereist dan ook kennis van ICT. Wij pleiten ervoor om ervaring met ICT als voorwaarde op te nemen voor de bedoelde deskundige.